ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓު

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2015-SC-A-27
- ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް: ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ
- ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް: އަޙްމަދު ޙަމީދު، މއ. ހިއުސްޓަން، މާލެ
- މައްސަލައިގެ ބާވަތް: ފައިސާ ހޯދުން
- މައްސަލަ އައިގޮތް: އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ހުއްދައަށް އެދި ހުށަހަޅާ ފޯމުން
- ހުށަހެޅުން ތާރީޚް: 09 ސެޕްޓެންބަރު 2015
- ރަޖިސްޓްރީކުރުން ތާރީޚް: 30 ޑިސެންބަރު 2015
- ނިމުނު ތާރީޚް: 04 އޯގަސްޓު 2016
- މައްސަލަ ނިންމި ގަޑި: 13:58
- މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް: ފަނޑިޔާރު އާދަމް މުޙައްމަދު ޢަބްދުﷲ، ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ޙަމީދު މުޙައްމަދު، ފަނޑިޔާރު ޑރ. އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ ދީދީ

އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާ

- ނަންބަރު: 2013/HC-A/87
- ނިންމި ކޯޓު: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
- ހުށަހެޅުން ތާރީޚް: 27 ފެބްރުއަރީ 2013
- ނިމުނު ތާރީޚް: 14 ޖޫން 2015

ފާހަގަ ކުރެވުނު ނުކުތާތައް

1- މިއީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ހުކުމް ބާތިލުކުރައްވައިދިނުމަށް ޝަރީޢަތާ ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާ ގޮތަށްކަމަށް ބުނެ، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާގެ ފަރާތުން އެ މައްސަލަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ބެލެވިފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެކެވެ. މި ޤަޟިއްޔާގައި ދަޢުވާ ލިބޭނީ އަބްދުލްމަޖީދު ބަޝީރު މއ. ހިރުސްބަތަން / މ. ކުރިސިބެޒް އަށެވެ.

2- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހިސާބުން ބެލިއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާ ނިމިފައިވަނީ ޝަރުޠާއި އަދި ފާއިދާ އުޖޫރައާ އެއްގޮތަށް ހުކުމްކުރަމުން ބެން، އެ ޤަޟިއްޔާ އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށް އެދި މއ. ހިރުސްބަތަން އަބްދުލްމަޖީދު ބަޝީރުގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުއްވުމުން އެ ކޯޓުން ބަލައި ނިންމާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަން އެނގެއެވެ.

3- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން، އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތުގެ ހިސާބުން ބެލިއިރު، އެ ޤަޟިއްޔާއަކީ، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން 08 އޮކްޓޫބަރު 1979 ގައި، މ. ފިނިޖެހި ސްޓޯރ އަށްވުރެ މަރުކަޒު މުޙައްމަދު ޙަމީދަށް ދީފައިވާ މއ. ހިރުސްބަތަން / މ. ކުރިސިބެޒް، މާލެ، އަބްދުލްމަޖީދު ބަޝީރު (ދިވެހި ރައްޔިތެއްކަން އަންގައިދޭ ކާޑު ނަންބަރު A054508) ނަގާފައިވާ -/US$35,000 (ތިރީސްފަސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ލޯނުއިން އެއްބަސްވުމާ ގޮތަށް ދައްކާފައިނުވާ US$1,523,447·29 (އެއްމިލިއަން ފަސްސަތޭކަ ތޭވީސްހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ސާޅީސް ހަތް އެމެރިކާ ޑޮލަރު / ނަވާވީސް ސެންޓް) އެއްބަސްވުމާ އެއްގޮތަށް އަދާކޮށް ނިމުނުއިރު ކުރިން އެކައުންޓަށް އަރާފައިވާ ސަރުކާރު ޢަމަލުތަކާއި އެއްގަޑީގައި ފީއަދަދުގައިވާ ނަގާ އެ ފައިސާ އެކަމުގައި އެއްގަޑީގައި ނުދައްކާތީ ދަޢުވާކުރެވުނު ޤަޟިއްޔާއެއް ބެހޭ ޝަރީޢަތުގައި މެދުވެރިވި

ވިއްކާލުމަށްފަހު، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އަށް މި ފައިސާ ދިނުމަށްކަމާއި، އަދި މި ފައިސާ ހޯދުމުގެ މަސައްކަތް ކުރުމަން ލޯ ފައިސާ ހަވާލު ކުރަންޖެހުމުގެ ސަބަބުން ހަރަދުވި ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން އަބްދުﷲ ހަމީދުގެ މައްސަލަ ދަޢުވާ ކުރުމުން އެ ކޯޓުން ބަލާފައިވާ ޤަޟިއްޔާއެއްކަމާއި،

ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން 08 އޮގަސްޓް 1979 ވަނަ ތާރީޚުގައި، އަބްދުﷲ ހަމީދު ޙާޖީއާ ނަންބަރު MD/C·25/79 އެއްބަސްވުން ވެފައިވާކަމާއި، އެ އެއްބަސްވުމަކީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓްރާންސްޕޯޓްގެ މަރުކަންޓައިލް ޑިވިޝަނުގެ ނަންބަރު 130/MD/79 ޤަޟިއްޔާއިން 03 މެއި 1979 ވަނަ ތާރީޚުގައި ރަޖިސްޓްރީ ކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއްކަން، އެ އެއްބަސްވުމުންނާއި، އެއްބަސްވުން ލިޔެފައިވާ A5 ނަންބަރު ޓޫގެ 29 ވަނަ ބަލްކާއިން ހުރިގޮތުން އޮންނަނީކަމާއި، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ތަރުތީބުން، 3 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރުގައި، އެ އެއްބަސްވުމަށް އެއް ފަރާތުގެ މައްސަލަ ބޭނުންކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމެއް ހުށަހަޅާކަމާއި، އެ އެއްބަސްވުމަށް -/US$35,000 (ތިރީސްފަސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ބަދަލުގެ މައްސަލަ ބޭނުންކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމަކަށް ވިއިރު، އެ އެއްބަސްވުމުގައި "ޓޫން" އެ ދަށުގެ މަސައްކަތްކުރެވިފައިވާ ޖާގަ ޓޫން، ކުރިއެރުވުމާ އަދި ޤާނޫނީ ކޮށްގެން އެކަމަށް ހިމެނޭތީވެ ކަމުގައި، އަބްދުﷲ ހަމީދުގެ ނަމުގައި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގައި ނަންބަރު D-2001 އެކައުންޓް ހުޅުވިފައިވާކަން ރިޕަބްލިކް ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 86/HC-A/22 ޤަޟިއްޔާ ނިމުނުއިރުގެ ރިޕޯޓުގައި ޝަރީޢަތް ފަހަރެއްކުރެވިފައިވާ ނުކުތާތަކުގެ ތެރެއިން 10 ވަނަ ނުކުތާއިންނާއި، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ސްޓޭޓްމަންޓްތަކުން އެނގެން އޮތް ހިނދު، އަބްދުﷲ ހަމީދުގެ ނަމުގައިވާ ނަންބަރު D-2001 އެކައުންޓް ޖެހިޖެހި، އެއްބަސްވުފައިވާ ގޮތަށް ފައިސާ ދައްކާފައިނުވުމުގެ ސަބަބުން 10 އޮގަސްޓް 2011 ވަނަ ތާރީޚުގެ ނިޔަލަށް (އެއްމިލިއަން ހަ ލައްކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ވިހި US$1,678,020·28 އެމެރިކާ ޑޮލަރު / އަށާވީސް ސެންޓް) ދައްކަންޖެހި ނުދެއްކި ވާކަން ނަންބަރު MD/C·25/79

އެއްބަސްވުމުގައިވާ މާއްދާތަކަށް ޚިލާފުވެ، މި މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ސްޕޮންސަރޝިޕްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، މަދަނީ މިންގަނޑުތަކުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަށަވަރުވެއެވެ.

މި މައްސަލައިގައި ސްޕޮންސަރ ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އާއެކު އަޙްމަދު ޚަލީލު ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ 3 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ US$35,000/- (ތިރީސްފަސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަދި ސްޕޮންސަރ ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން އަޙްމަދު ޚަލީލްއަށް އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކުރެވިދާނެ ޚަރަދު ކުރުމަށްވާއިރު، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދޫކުރާ ފައިސާއަށް ސަރވިސް ޗާރޖް އަދާކުރަން އެއްބަސްވުމުގެ 2 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮންނަނަކަމަށާއި، އެގޮތުން އެ ސަރވިސް ޗާރޖަށް ބަދަލު ގެނައުމުގެ އިޚްތިޔާރު ސްޕޮންސަރ ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އަށް ލިބިދީފައި ވިދާޅުވެ، އެއްބަސްވުމުގައި ވާގޮތުގެމަތިން، ލޯނަށް އަރަމުންދާ ސަރވިސް ޗާރޖްއާއެކު ލޯނުގެ ފައިސާ އެއްކޮށް ދައްކައި ހަލާސްކުރުމަށްފަހު އެ އެއްބަސްވުން ނިމި އޮންނާނެކަން، އެއްބަސްވުމުގެ 9 ވަނަ މާއްދާއިން އެނގެން އޮތުމުން، މި މައްސަލައިގައި އަޙްމަދު ޚަލީލު ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައްކައި ހަލާސްކުރުމަށްފަހު ސަރވިސް ޗާރޖް އަރަމުން ދާނެކަމަށާއި،

ސްޕޮންސަރ ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން މި މައްސަލައިގައި ޖަވާބުދީ ހުށަހަޅުއްވަމުން އެދިފައިވަނީ، އަޙްމަދު ޚަލީލު ލޯނަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ އެއްފަހަރާ ނުދެއްކޭނަމަ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ޚަރަދު ކުރެވިފައިވާ މުދާ ވިއްކާލުމުގެ ހުއްދަ ދޭންވާނެކަމަށާއި، މި މައްސަލައިގައި، ސްޕޮންސަރ ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން އެދިވަޑައިގަނެ ޚަރަދު ކުރެވިފައިވާ މުދާ ޝަރީޢަތުގެ ދަށުން ވިއްކާލުމަށް ކަމުގައިވާ ހިނދު، ދައުވާގައި އެދިފައިވާ ޚަރަދުއިން ޝަރީޢަތުގެ ދަށުން ވިއްކާލުމާއި، އެ ޚަރަދުގެ މައްޗަށް އޮތް ދަރަނި އަދާކުރުމަށް ދޫވާ މުއްދަތުގައި އެ ދަރަނި އަދާނުކުރުމުން ކަމުގައިވާތީ، މި މައްސަލައިގައި އަދި އެ ޙާލަތު ޤާނޫނީ ނުވާތީ، ދައުވާގައި އެދިފައިވާ ގޮތަށް އަދި ޚަރަދުކޮށް ޙަވާލުކުރުން އެދިވަޑައިގަންނަވައެވެ.

އަދި ޤާނޫނީ ވަކީލުގެ ފީ ޝަރީޢަތުން ނަގައިދިނުމަށް ބެލިއިރުގައި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 6/2008 (ޢާއްމު ގަވާއިދުތަކާބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން ބާރު ލިބިގެން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ވަކާލާތުކުރާ ވަކީލުންނާބެހޭ ގަވާއިދުގެ 5.4 ވަނަ މާއްދާގައި، "ވަކީލާއި މުވައްކިލާ ދެމެދުގައި ވެވޭ ފީގެ އެއްބަސްވުން އޮންނަންވާނީ، ވަކީލުގެ މަސައްކަތް ފެށުމުގެ ކުރިން ލިޔުމުން، ދެފަރާތުން ސޮއިކުރެވިފައިކަމަށް" ބަޔާންކޮށްފައިވާ ހިނދު، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އިން މި މައްސަލައިގައި މިފަދަ އެއްބަސްވުމެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވާތީ، މި ފައިސާއަކީ މި ބާވަތުގައި ނަގައިދެވޭނެ ފައިސާއެއް ނޫންކަމަށް ނިންމައި،

މި މައްސަލައިގައި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އަށް އަޙްމަދު ހަމީދު ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ސާބިތުވެފައިވާ ފައިސާގެ މައްޗަށް އިތުރުކޮށް އަހަރުދުވަހުގެ ސަރވިސް ޗާޖް އާއެކު، މި އެންމެހައި ފައިސާ 21 އޮކްޓޯބަރު 2012 ވަނަ ދުވަހުން ފެށިގެން 08 (އަށެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޮންމެ މަހަކު މަދުވެގެން އެ މަހަކަށް ޖެހޭވަރު ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އަށް ދައްކަމުންގޮސް، މި ފައިސާ އެ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އެއްކޮށް ދައްކައި ހަމަކޮށްދިނުމަށް މއ. ހިލްސައިޑް / މާލެ، އަޙްމަދު ހަމީދުއަށް އަންގައި ޙުކުމް ކުރެއްވުން، އިސްވެދިޔަ ކަންތައްތަކުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުން އެނގެއެވެ.

4- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާ ނިންމާފައިވަނީ މި މައްސަލައިގައި ހަވާލާ ދެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ހަމީދަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް އިން ދޫކޮށްފައިވާ ޕްރޮސެސިންގފީގެ އަޙްމަދު ހަމީދު ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 86/HC-A/22 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމާ އެއްގޮތަށް ދައްކާ ހަވާލާކުރެވިފައިވާކަން ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް މޯލްޑިވްސް (މާލެ ބްރާންޗް) ގެ އިސްތިއުނާފުން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 86/HC-A/22 ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމާ އެއްގޮތަށް އަޙްމަދު ހަމީދު ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ އެ ބާކީކަން ދެއްކި ހިނދުން ފެށިގެން،

ނަންބަރު MD/C·25/79 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޙަމީދު އަދާކުރަންޖެހޭ ހުރިހާ އިލްތިޒާމްތައް އަދާކޮށްނިމި، އެ އެއްބަސްވުން އެ ހިނދުން ފެށިގެން ނިމުމަކަށް އައިސްފައިވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާގައި ޙަވާލާ ދީފައިވާ ނަންބަރު MD/C·25/79 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޙަމީދު 10 އޮކްޓޫބަރު 2011 ވާހިނދުގެ ނިޔަލަށް US$1,678,020·28 (އެއްމިލިއަން ހަ ސަތޭކަ ހަތްދިހަ އަށްހާސް ވިހި އެމެރިކާ ޑޮލަރު / އަށާވީސް ސެންޓް) ދައްކަންޖެހި ނުދެއްކި ވާކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުން ބާޠިލްކޮށް، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާގައި ބޭންކުން އެދިފައިވާ ފަދައިން ނަންބަރު MD/C·25/79 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޙަމީދު އެ ބޭންކުގައި ބަހައްޓާފައިވާ ޚަޒާނާތައް ވިއްކާލުމުގެ ހައްޤު ދޫކޮށް ނުދޭކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުމާއި، ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާ ގެ ފަރާތުން ހުކުމަށް އުނި ދައުވާކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނީ ވަކީލުންގެ ފީ އެކިފުށް އަޙްމަދު ޙަމީދުގެ އަތުން ނަގައިދޭން ނޫން ފައިސާއެއްކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ކަނޑައެޅުމަށް ތާއީދުކޮށް، ނަންބަރު MD/C·25/79 އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޙަމީދު އެ ބޭންކަށް ދައްކަންޖެހޭ އެއްވެސް ފައިސާއެއް ނެތްކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މިހާރު އަޙްމަދު ޙަމީދު އެ ބޭންކަށް ދައްކަން ޖެހިފައިވާ ފައިސާއަކީ، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ބޭރުން، އަދި އެ ބޭންކުން އާންމުކޮށް އަމަލުކުރަމުން އައިސްފައިވާ އިޖުރާއަތާއި ޚިލާފަށް ދަރަނީގެ ދަރަނީގައި ސްޓޭޓްމަންޓުގައިވާ އެއްބަސްވުމެއްނެތި، އަޙްމަދު ޙަމީދަށް އެ ބޭންކުން ދީފައިވާ US$25000 (ފަންސަވީސް ހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ތެރެއިން ދައްކާފައިވާކަން އެނގެން ނެތް US$17420·00 (ސަތާރަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ވިހި އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އެކަނިކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ 14 ޖޫން 2015 އިން ފެށިގެން 03 (ތިނެއް) މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި، ކޯޓުގެ މަރުޙަލާ މަދުވެގެން އުމުރަކަށް ޖެހޭވަރު ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ (މާލެ ބްރާންޗް) އަށް ދައްކައި ހަވާލުކުރުމަށް އަޙްމަދު ޙަމީދަށް އަންގައި، އެ ޤަޟިއްޔާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަލައި ފަނޑިޔާރުންގެ

އިއްތިފާޤުން ޙުކުމްކޮށްފަ ކަމާއި މިކަންކަން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

5- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގައި އެ ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބިނާވެފައިވަނީ ޝަރީޢަތާ ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާ ގޮތަކަށްކަމަށް ބުނެ ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާއަށް މައިގަނޑު ދެ ސަބަބެއް ހުށަހަޅައި [illegible] ގޮތުން ވާހަކަ ދައްކާފަ ވެއެވެ. އެގޮތުގެމަތިން :

- **ފުރަތަމަ ސަބަބަކީ،** އަހްމަދު ހަމީދަށް ލިބެންޖެހޭ ގޮތުގައި US$25000.00 (ފަންސަވީސް ހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ދޫކޮށްފައި ވާކަން ސާބިތުވާކަމަށް [illegible]، އެ ފަރާތް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރެސްޓްގެ ބައި އުނިކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމަށްވުން ކަމަށްބުނުން ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބެވެ.

- **ދެވަނަ ސަބަބަކީ،** އިސްތިއުނާފު ކުރައްވާ ފަރާތަށް ބޭންކުން ދޫކުރި ލޯނުގެ ސާބިތުވާއިރު، އެ ފަރާތް އިންޓަރެސްޓާއި އެހެނިހެން ޗާޖަސް ދައްކަން ނުޖެހޭ ހަމައެކަނި [illegible] އެ ފަރާތަށް އިންޓަރެސްޓް [illegible] އަދި އެހެނިހެން ޗާޖަސްތަކެއްވެސް ނުހިނގާ ގޮތަށް ދައްކާ [illegible] ސާބިތުވެގެން ކަމާއި، މި ޙާލަތުގައި، ލޯނާ [illegible] ބޭންކުން ދައުވާކުރާ އިންޓަރެސްޓާއި އެހެނިހެން ޗާޖަސްތަކެއް ދައްކަން ނުޖެހޭކަން ސާބިތުކޮށް ދިނުމުގެ ބައި އުފެއްދުމުގެ އިސްތިއުނާފު ހައްދާ ފަރާތުގެ، އެހެން ނަމަވެސް އިސްތިއުނާފު ހައްދާ ފަރާތުން އެ ނުކުތާއަށް ވާހަކަ ދައްކައި އެކަން ޝަރީޢަތުގައި ސާބިތުކޮށްދީފައި ނުވާ ނަމަވެސް، އިންޓަރެސްޓާއި އެހެނިހެން ޗާޖަސް ދައްކަން ނުޖެހޭކަމަށް ހައިކޯޓުން ބުނުން ކުރެއްވުމަކީ އެއްވެސް ކަމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ސަބަބެވެ.

6- ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގައި އެ ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް ބިނާވެފައިވަނީ ޝަރީޢަތާ ނުވަތަ ޤާނޫނާ ޚިލާފުވާގޮތަށްކަމަށް ބުނެ ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް

އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބްމިޝަންތަކުގެ މައްޗަށާއި، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތުގެ މަޝްވަރާގައި ދެފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުގެ މައްޗަށާއި، މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ، މި މައްސަލައާ ގުޅޭ އެންމެހައި ލިޔުންތަކުގެ މައްޗަށާއި، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިލްތިމާސްކޮށްފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ މައްޗަށާއި، އަދި ހައިކޯޓުގެ މިބުނެވުނު ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 (1962/MC/2010) ޤަޟިއްޔާގެ ޝަރީޢަތް ނިމުނު ގޮތުގެ ރިޕޯޓުގެ މައްޗަށް ބަލައި އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ބެލިއިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލީހަށް އަންނަނިވި ކަންތައްތައް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ.

- ފުރަތަމަ ކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87

ޤަޟިއްޔާގައި ކޮންފަދަ ގުޅުމެއްގެ ދަށުން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުންތަކުގެ ތެރެއިން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ހަމައެކަނި އިލްތިމާސްކޮށްފައިވާ ނުކުތާއަކީ އަޙްމަދު ޝަރީފު އާއި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އާ ދެމެދު ލިޔުމުން ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމަކާ ނުލައި އަޙްމަދު ޝަރީފަށް އެ ބޭންކުން ދޫކުރެވިފައިވާ ކަމަށް އެ ބޭންކުން ބުނާ -/US$25000 (ފަންސަވީސް ހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ތެރެއިން އަޙްމަދު ޝަރީފު އެ ބޭންކަށް ދައްކާފައިވާކަން އެނގެން ނެތް US$17420.00 (ސަތާރަހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ވިހި އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އަދި އެ ބޭންކަށް އަޙްމަދު ޝަރީފު ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެލުމުން ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައެޅިފައި، އެ ފައިސާ އާ އެކު އެ -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ލޯނަށް ދައްކަންޖެހޭ އިންޓަރެސްޓް ފައިސާގެ ބައި އާއި އަޙްމަދު ޝަރީފު އެ ބޭންކަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއެއްކަމަށް އެ ޤަޟިއްޔާއިން ކަނޑައަޅާފައި، އެ އިންޓަރެސްޓް ފައިސާގެ ބައި އުނިކުރެވިފައިވަނީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ހިލާފުވެގެންކަމަށް ބުނާ ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ހުށަހަޅާފައިވާ

ނުކުތާތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާއަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅުއްވާ އިލްތިމާސް ނުކުތާތަކާއި އަދި އެނުކުތާތަކުގެ ތަފްސީލުގެ ގޮތުގައި އެ ބޭންކުން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ކަންކަމަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮންނަނަކަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ބަދަލުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ކޯޓަށްވައިވާ ދަޢުވާއަކީ ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އާއި އަބްދުލް ރަޝީދު އާ ދެމެދު 08 އޮކްޓޫބަރު 1979 ގައި ވެފައިވާ ނަންބަރު MD/C·25/79 އެގްރީމެންޓްގެ ދަށުން އަބްދުލް ރަޝީދަށް ދޫކުރެވުނު ކަމަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ބުނާ -/US$35000 (ތިރީސް ފަސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ ލޯނުއިން، އަބްދުލް ރަޝީދު އެއްބަސްވެފައިވާ ގޮތަށް ދައްކާފައި ނުވާކަމަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ދުވާ ފައިސާ ސަރވިސް ޗާރޖާއެކު އެއްފަހަރާ ލިބިގަތުމަށް ނުވަތަ އެ ފައިސާ އާއި އެއްފަހަރާ ނުދައްކާނަމަ އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރަހުނު ކުރެވިފައިވާ ބިލްޑިންގާއި ޝަރީޢަތް މެދުވެރިކޮށް ވިއްކާލުމަށްފަހު ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އަށް މި ފައިސާ ލިބިގަތުމާއި އަދި މި ފައިސާ ހޯދުމަށް މަސައްކަތް ކުރުމަށް ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް ބަދަލުކުރަންޖެހުމުގެ ސަބަބުން ހަރަދުވި ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ކޯޓަށް ދަޢުވާއާއި އެ ދަޢުވާގެ ބާރު ދަޢުވާގެ ހެއްކާއި އެ ދަޢުވާ ބިނާކޮށްފައިވާ ސަބަބުތަކުގެ ގޮތުގައި ދަރު ކާބަރު ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ކަންކަމާއި އަދި އެ ދަޢުވާގެ މައްސަލައިގައި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން އެދި ގޮތަކަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ހުށަހެޅުންތަކަށް ބެލުމުން ސާފުވާ އެނގޭ ނުކުތާތަކަށް ފާހަގަކުރެވިފައިވާ، އިސްލާމީ ޝަރީޢަތާއި ގުޅޭގޮތުން ދަޢުވާ ދަށުން ކޯޓުން ބަލަމުންދިޔައިރު، އެ ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާގެ އަސާސް ބިނާކޮށްފައިވާ ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އާއި އަބްދުލް ރަޝީދާ ދެމެދު ލިޔުއްވިގެން ކުރެވިފައިވާކަމަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ބުނާ ނަންބަރު MD/C·25/79 އެގްރީމެންޓް އާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނެތްކަމުގައި އަބްދުލް ރަޝީދާއި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އާ ދެމެދު ލިޔުއްވިގެން

ދެފަރާތުން ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްވެސް އެއްބަސްވުމަކާ ނުލައި އަބްދުލް ޙަމީދަށް ސްޓޮކް ބޯނަސް ގޮތު އިންޑިއާ އިން ދޫކޮށްފައިވާކަމަށް ސްޓޮކް ބޯނަސް ގޮތު އިންޑިއާ އިން ބުނާ -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލަ އެ ދަޢުވާގެ ދަށުން ބަލައިދިނުމަށް އެދި އެ ކޯޓަށް އެ ބޭންކުގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެއްވެސް ހުށަހެޅުމެއް ނެތްކަން ހުކުމުން ދަށު ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާގެ ދަޢުވާ ފޯމަށާއި އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގެ ސަބަބަކަށް ސްޓޮކް ބޯނަސް ގޮތު އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ދިފާޢުވާ ބަޔާންތަކަށް ބެލުމުން ސަރުކާރު އެހެނެން އާންސައިރު، މި މައްސަލަ މި ކޯޓަށް އިސްތިއުނާފު ކޮށްދިނުމަށް ސްޓޮކް ބޯނަސް ގޮތު އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކާއި އެ ނުކުތާތަކާ ގުޅޭގޮތުން ބޭންކުގެ ފަރާތުން ދައްކާފައިވާ ވާހަކަތަކުންވެސް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި މައްސަލައަށް ސްޓޮކް ބޯނަސް ގޮތު އިންޑިއާ އިން ހުށަހަޅާފައިވާ އިސްތިއުނާފު ނުކުތާތަކުގައި ފާހަގަކޮށްފައިވާ -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރަކީ، ސިވިލް ކޯޓުގެ ހުކުމުން ޤަޟިއްޔާގެ މުޅި ދަޢުވާ ބިނާކޮށްފައިވާ އިސްވެ ބަޔާނާ ދެވުނު ނަންބަރު MD/C·25/79 ގެ އެގްރިމެންޓާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނެތް ގޮތުގައި، އަބްދުލް ޙަމީދާއި ބޭންކާ ދެމެދު ލިޔުމެއް ލިޔެވި ދެފަރާތުން ސޮއިކުރެވިފައިވާ އެއްވެސް އެއްބަސްވުމަކާ ނުލައި އަބްދުލް ޙަމީދަށް އެ ބޭންކުން ދޫކޮށްފައިވާ ކަމަށް އެ ބޭންކުން ބުނާ ފައިސާއެއްކަމަށް އެ ބޭންކުގެ ބަހުން ވެސް ސާފުކޮށް އެނގެން އޮތުމުގެ އިތުރުން މި ދެފަރާތުން ލިޔުމުން ލިޔެވިފައިވާ އެއްބަސްވުމަކާ ނުލައި ބޭންކުން އަބްދުލް ޙަމީދަށް ދޫކުރިކަމަށް ބޭންކުން ބުނާ -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލައަކީ ދަށު ކޯޓުން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ބަލައި އެއާމެދު އެއްވެސް ބާވަތެއްގެ ޙުކުމެއް އެ ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލައެއް ނޫންކަން ސިވިލް ކޯޓުގެ ހުކުމުން ޤަޟިއްޔާގެ ވާހަކަ ކުރެވުނު ނުކުތާތަކަކާއި ބުނުމުގެ އިބާރާތަށް ބެލުމުން ސާފުކޮށް އެނގެން އޮތުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އެ ކޯޓުން ބަލާފައިވާ މި ހުކުމުން -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރު ބުނާ މައްސަލައަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ހުކުމުން ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކޮށް ބަލާފައިވާ ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު

982/Cv-C/2010 ސިވިލްކޯޓުގެ ޝަރީޢަތުން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ހުކުރެވިފައިނުވާ، އަދި އެ ސިވިލްކޯޓުން އެއްވެސް މިންވަރަކަށް އެ މައްސަލަ ބަލައި، އެ މައްސަލައާ މެދު އެ ސިވިލްކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލައެއް ނޫންކަން ސާބިތުކޮށް އެނގެން އޮތުމުން، މި ބޭނުމުން US$25000/- (ފަންސަވީސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލަ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ސިވިލްކޯޓުގެ ކަނޑައަޅައި [illegible] ދަށުން ނިންމުމެއްގެ [illegible] [illegible] ބަލައި، [illegible] މައްސަލާގައި [illegible] ނިންމާފައިވާ އެ ނިންމުން ނިންމަވާފައި އެ ވަނީ، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަށް އެ US$25000/- (ފަންސަވީސްހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލަ ހުކުރެވި، އެ ކޯޓުން އެ މައްސަލައިގެ [illegible] ބަލައި، އެއާމެދު އެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] ސާބިތުކޮށް އެނގެން [illegible] އޮތުމެވެ.

- ދެވަނަ ކަމަކީ، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުތަކުން ނިންމަވާފައިވާ ނިންމުމެއް، އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން އަލުންބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމުގައި ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކަށް ބަލައި ރިޢާޔަތްކުރައިރު، އިސްތިއުނާފީ އުސޫލުގެ މަޤްޞަދު ނިޒާމަކީ، [illegible] [illegible] ކަނޑައަޅާފައިނުވާ ބާވަތުގެ މައްސަލަތައް [illegible] ފުރަތަމަ [illegible] ނުވަތަ ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ [illegible] [illegible] ކޯޓުން އެ ހުކުރެވި، [illegible] [illegible] ފުރަތަމަ [illegible] ކޯޓުތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] ނިންމުމުގެ [illegible] ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މައްސަލަ އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible]، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން [illegible] [illegible] އެ ކޯޓުން [illegible] [illegible] [illegible]

އުޞޫލެއް ވާކަމާއި، އެ އުޞޫލަކީ، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމާބެހޭ ދަޢުވާގެ މައްސަލަ އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން އަލުން ބަލައި ނިޔާކުރައްވާއިރު، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިނުވާ، މުޅިން އާ ދަޢުވާތަކުގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ހުށަހެޅޭ ހުށަހެޅުންތައް ބެލުމުން، އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން މަނާވެގެންވުން ކަމާއި އެފަދަ އާ ދަޢުވާތައް އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން ފުރަތަމަ ފަހަރަށް ބެލުމުން މަނާވެގެންނަން ޖެހުނީ މައިގަނޑު ދެ ސަބަބަކަށްޓަކައި ކަމާއި ފުރަތަމަ ސަބަބަކީ، އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް މުޅިން އާ ދަޢުވާގެ ގޮތުގައި ހުށަހެޅޭ އާ ކަންތައްތަކެއް، އެ ފަރާތަކަށް ޝަރުޢު، މައްސަލައިގެ އަސްލު ހަސްލުކަން، ޢަދުލު އިންސާފު ހޯދުމަށް ގޯސްނިޔުގެން ދިމާވެއިވާ މަޤްޞަދުތަކާ ގުޅޭ ދޭތެރޭގައި ފުރަތަމަ މަރުޙަލާ، އެ ފަރާތަކަށް ލިބުމުން މަސްއޫލިއްޔަތު ގޮތަށް، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅިގެން އެ ކޯޓުން ބެލި ދަޢުވާއާ އެއްވަސް ގުޅުމެއްނެތް ގޮތެއްގައި އިސްތިއުނާފު މަރުޙަލާގައި މުޅިން އާ ދަޢުވާތަކުގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފު ކޯޓަށް އަލުން ހުށަހެޅުންތަކަށް އެ ކޯޓުން ޤަބޫލުކުރައްވާނަމަ، މުސްތަޤްބަލު އެނގޭގޮތަކަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ބާވަތްތަކުގެ މައްސަލަތަކަށް ފުރުޞަތުދިނުމަކީ، ޢަދުލު އިންސާފު ހާސިލުވުން އެއް މަރުޙަލާއަކުން ދިނަ މަރުޙަލާ ބަޔާންކުރު ޢަދުލު އިންސާފު ބަޔާންކުރުން ކަނަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން ވިސްނާ ނިޒާމުގައި މުސްތަޤިއްލު ކަނޑައެޅިފައިވާ ޤާޢިދާތަކާ އަދި އިޖުތިހާދު އުޞޫލުތަކާ ފުރުޞަތު ކަމެއްކަން ވާތީވެ، ދެވަނަ ސަބަބަކީ، އިސްތިއުނާފު ކޯޓުގެ ބަލުވަންތަކުގެ ގޮތުގައި ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމް ރައްދުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ސަބަބުތައް ނުވަތަ މައްސަލަ އަލުން ބެލުމަށް ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމް ނުވަތަ އެ ކޯޓުން ނިންމި ނިންމުމަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ހުށަހަޅާ ސަބަބުތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް، އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން މައްސަލައެއް ބަލަން ފެށުމުގެ މާނައަކީ، ފުރަތަމަ ދަރަޖައިގެ ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމް ނުވަތަ ނިންމުމެއް ރަނގަޅު ކަމަށް ކަނޑައެޅުން ކަމާއި، އެ ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމް ބާޠިލުކުރުމާއި އިސްތިއުނާފު ކޯޓުން އަމިއްލަ ނިންމުމެއް ނިންމުން ނުވަތަ އެ ކޯޓުން ކުރި ޙުކުމް، އިސްތިއުނާފު ކޯޓުގައި

އިސްތިއުނާފު ކުރުމުގެ ސަބަބުން ނުކުންނަ މައިގަނޑު ނަތީޖާ ތަކުގެތެރެއިން އެންމެ މުހިންމު އެއް ނަތީޖާއަކީ ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދައުވާއަކީ ޖިނާއީ ދައުވާއެއް ކަމަށްވިއަސް ނުވަތަ މަދަނީ ދައުވާއެއް ކަމަށްވިއަސް އެ ދައުވާ އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބެލުމަށްޓަކައި، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުގެ ދައުވާގައި ހިމެނޭ ވާޤިޢާ (ފެކްޓް) ތަކާއި ހެކި ވަޒަންކޮށްފައިވާ ގޮތާއި ޤާނޫނު ތަޠްބީޤުކޮށްފައިވާ ގޮތާއި މި އެންމެހައި ކަންތައް ހިމެނޭގޮތުން އިސްތިއުނާފީ ނުކުތާތަކުގެ ހުދޫދުގެ ތެރެއިން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް މުޅި ދައުވާ އަލުން ނަޒަރުފޮޅުން ދިއުންކަމާއި، މިގޮތުން ދަށު ކޯޓުން ކޮންގޮތަކަށް ޙުކުމް، އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވިގެން ދިއުމާއެކު، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަށް އެ ދައުވާ ހުށަހެޅިގެން ދިޔަގޮތުން ފެނިގެން އެ ދައުވާ ބެލުމަށް އެ ކޯޓަށް ޤާނޫނީގޮތުން ލިބިގެންވާ ހުރިހާ ބާރުތަކާއެކު އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް އުސޫލުތަކުގެ ގޮތުން ލިބިގެންވާކަމާއި މިގޮތުގައި އެ ދައުވާގެ އެންމެހައި ވާޤިޢާތައް ބެލުމާއި، އަދި ކަމެއް ސާބިތުކުރުމަށްޓަކައި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް ފެންނަ އެންމެހައި އިޖުރާއާތުތަކާއި ފުރިހަމަކުރުމާއި ހުށަހެޅިފައިވާ އެންމެހައި ލިޔެކިޔުން ތަކުގެއަސްލާއި ހަސްލުކުރުމުގެ ދިފާޢުތަކުގައި ހިމެނޭ އެންމެހައި ވާޤިޢާތައް އަލުންބަލައި ވަޒަންކުރުމާއި އާގެ ފެނުން ދައުވާގެ އެންމެހައި ވާޤިޢާތަކުގެ މައްސަލަ، އެ ކޯޓުން ތަޠްބީޤުކުރުން ސިޔާސަތަކަށް ފެންނަ ޤާއިދާ ތަޠްބީޤުކުރުން ހިމެނިގެންވާކަން އެނގެން އޮތުމުން، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދައުވާ އެ ކޯޓުން ބަލައި އެ ކޯޓުން ނިމުނު ޙުކުމާމެދު ހިތްހަމަ ނުޖެހިގެން، ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން އެ ޙުކުމް ރައްދުކުރުމަށް ޤާނޫނުގައިވާ ފަރާތަކަށް ސަލާމަތް ބަލާކަމުން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގައި އެ ޙުކުމް އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުންނިންމި ޙުކުމާ ގުޅޭ ދަށު ކޯޓުގެ ދައުވާގައި ހިމެނޭ ކަންކަމާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނެތްގޮތަކަށް، އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނެގުމުގެ ދަށުން ނުވަތަ އިސްތިއުނާފީ ދައުވާގައި ހިމެނޭ ފަރާތްތަކުން މި ދައުވާއާގުޅޭ ގޮތުން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް މުޅިން އަލުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއްގެ ދަލީލުކަމުން ވިޔަސް، ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުނު ދައުވާގެ މައުޟޫޢު އެ ކޯޓުން ބަލައި ގޮތާއި ކަނޑައަޅާ ކޮށްފައިވާ ބުނާ ގޮތުގެ ދައުވާގެ އެއްވެސް ގެނެސްދޭ ގޮތަކީ މުޅިން އާ ދައުވާއެއް ކަމުގައި ބެލޭ ކަމެއްގެ މައްސަލައިގެ މައްސަލަ ފުރަތަމަ

ފަހަރަށް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބަލައި އެކަށާފުދު އެ ކޯޓުން ފައިސަލާކުރަނިވި ގޮތުގައި އެއްވެސް ހުކުމެއް ކުރުމަކީ، ފުރަތަމަ މަރުހަލާގެ ކޯޓުންކުރި ހުކުމް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން، އިސްތިއުނާފީ ނަޒަރުކުރުން އެ ހުކުމާމެދު، އެ ކޯޓުން ނަޒަރުކޮށް ގޮތް ކަނޑައެޅުމަށްޓަކައި އެ ކޯޓަށް ޤާނޫނީގޮތުން ލިބިގެންވާ ބާރުތަކާއި ޝަރުޢީ ޤަވާޢިދުތަކުގެ ބާރުން ކުރެވޭކަމަށް ކަމުގައި ފެނުވި ނުބައިވާން ކަމާއި އަދި މީގެއިތުރުން ފުރަތަމަ މަރުހަލާގެ ކޯޓުންކުރި ހުކުމާ ގުޅޭ ދަށު ކޯޓުގެ ދައުވާއާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނެތްތޯބަލައި، ފެނުން އާ ދައުވާއެއްގެ ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް ފެނުން އަމަލު ހުށަހެޅޭ އެއްވެސް ހުށަހެޅުމެއް އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބެލުމުން މަނާވެގެންވޭ، ނިޒާމު ޤާނޫނު (ޖަސްޓިސް އޭޓަރ) ގެ ތަޢާރުފުގައި ހިމެނޭ ކަމެއްކަމުގައި އުސޫލުތަކުން އިސްތިއުނާފީ މަރުހަލާގައި މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ޤަސްދުކުރަމުން އާ ދައުވާއާ އިސްތިއުނާފީ ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިދިނުމަކީ، އެ ކޯޓުން އިސްތިއުނާފުކުރުން އިސްތިއުނާފީ މަރުހަލާގައި ބެހިގެންވާމަށް ދަރަޖައިގެ ބާރުތައް، މައްސަލައިގެ އަސްލު ހަސްބަން ލިބިގެންވާ ކަމާއި، އަދި ހަމައެހެންމެ އިސްތިއުނާފީ މަރުހަލާގައި މައްސަލާގައި ހިމެނޭ ހަސްބަން ފެނުން އާ ދައުވާއެއް ހުށަހަޅައިދިނުމަކީ، މައްސަލާގައި ހިމެނޭ އަސްލު ހަސްބަން، އެހުށަހެޅުން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބަލައި ނިޔަމަތަކުން އެދި ދަޢްވާ ހުށަހަޅާފައި ނަލަބަހަވެސް އެފަދަ ހުށަހެޅުމަކީ، އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނަދުކުރުމުގެ ދަޢުވާއެއް، އިސްތިއުނާފީ މަރުހަލާގައި ބަލައި ދާއިރާ ހުށަހެޅުމުގެ ޤާނޫނީ އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ކަނޑައެޅުމަށް ހުށަހެޅުން މައްސަލަތަކެއް މިކަންކަން މައްސަލައިގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމާ ބާރު ލާޒިމު އެ ސާފުވަނީ ދިރާސާކުރެވުނު ބަލާފައި ހުރެ ބަލައިގެން ބޭނުންކޮށްގެންނެވެ.

- ތިންވަނަ ކަމަކީ، ދެ ދަރަޖައިގައި ނިންމާފައިވާ ހުކުމްތަކެއް (ދަށު މަރުހަލާގެ ކޯޓުންނާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުންވާ ނިންމާފައިވާ، ދެ ހުކުމެއްގެ ހުކުމްތަކެއް) ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިލްތިމާސްކުރުމުން އެފަދަ މައްސަލަތަކާ ގުޅޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުން ގޮތެއްކަނޑައަޅައި، އިންޞާފު ދިނުމުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ ބާރުތަކާއި އިޖްތިހާދުތަކެއް ބަޔާންކުރާ ޤާނޫނީ ފުތުރުގެ ހަމަތަކަށް ނަޒަރުކޮށް ބަލާއިރު، ދަށު މަރުހަލާގެ ކޯޓުންނާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބަލާ ނިންމާފައިވާ، ދެ ހުކުމެއްގެ ހުކުމްތަކެއް

ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިލްތިމާސްކުރުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖެހިފައިވަނީ، އާންމު ޤާއިދާ އެއްގެ ގޮތުން އެ ބުނެވުނު ޤާނޫނާ އެއްގޮތްވާނީ ކުރި މިންވަރަކަށް ބެލުމުގެ ފުރުޞަތު ޑިސްކްރިޝަނަރީ ކަމާއި، މިގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް އިލްތިމާސްކުރުމަށް ހުށަހެޅޭ ޝަރުޠުތަކުގެ ބުނެވޭ ދަށު ކޯޓުންނާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ނިންމުންތަކާއި ތަފާތުވެފައިވާ މައްސޫލީ ޤާނޫނީ ޤާއިދާތަކާއި އިޚްތިލާފު ޤާނޫނީ ޤާއިދާތައް އެ ބުނުމުގައި ތަޢާރުޟުވެފައިވަނީ ޤާނޫނުގެ ސަރަހައްދު މަގުބޫލު ބެލުން އޮތީ ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެފަދަ މައްސަލަތަށް ބެލުމުގައި ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ މައިގަނޑު އަސާސްތަކާއި، އެހެންކަމުން އާންމު ޤާއިދާއަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި މައްސަލަހުށަހެޅުމަށް އިލްތިމާސްކުރުމަށް، އެ މައްސަލައިގައި ވާޤިޢާތަށް އަދުލުވެރިކަމާއި ރިޢާޔަތްކުރުން ޒަރޫރީކަމާއި، އެހެނީ އިލްތިމާސްގެ މަގުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް މައްސަލައެއް ހުށަހެޅުމުން އިލްތިމާސްކުރެވޭގޮތުގައި (އެސްޕެޝަލް ލީވް) އެ މަގުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގެ މައްސޫލު ބެލި ކޯޓުތަކުން (ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން) ބަލާފައިވާ ދައުވާގެ ވާޤިޢާތަށް ބައްލަވާލެއްވިފައިވާ އުސޫލުތަކެއް ގޮތުން ރަނގަޅުކަމުގެ މައްސަލަތަކުގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިލްތިމާސްކޮށް، ދަށު މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ބުނުމަށް ތައްޔާރުކޮށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން އެ ދައުވާ ބެލުމުގެ މައިގަނޑު ގޮތަކީ ބަލާލެވިފައިވާ ދަށު ކޯޓުތަކާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ޤާނޫނު ތަޠްބީޤުކޮށްފައިވާ ގޮތް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލުމުގެ މައްސަލަކަމާއި، ނަމަވެސް މި އާންމު ޤާއިދާއަށް އެހެން ފައިދާތަކެއް ނުވޭ މުޖުތަމަޢު ޤާއިދާއެއް ނުހުންނާކަމާއި މިގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިލްތިމާސްކުރުމާ މައްސަލަތަކުގައި ދަށު ކޯޓުތަކާއި އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން މައްސަލައިގެ ވާޤިޢާތަކާ (ފެކްޓްސް) ގެ ގޮތުން އެ ކޯޓުތަކުގެ ބާރުތައް ބޭނުންކުރުމުގައި އިލްތިޒާމްވެ، މިންވަރު ރިޢާޔަތްކޮށް ޑިސްކްރިޝަނުކުރުމުގެ ދައުރަކީ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މުހިންމު މަސްއޫލިއްޔަތެއްކަމާއި، އެހެނީ މައްސަލައިގެ މައްސޫލު ބެލި ކޯޓުން ތިބެގެންވާ ބާރުތަކަށްފަށް، އިންސާފުކަމާ ކަށަވަރުކޮށްދޭކަމާއި އެއީ އެ އިންސާފު ކަށަވަރުކުރުމަށް ފާހަގަކޮށްފައިވާ ގޮތުން ކަމަށްވާތީއާއި، އެ އިންސާފަކީ ކޯޓުން ތަރުތީބު ބިނާކޮށްދޭ މިފަދަ ބައިނަލްއަޤްވާމީ ޤަވާޢިދުން މައްސަލައިގެ މައްސޫލު ބެލި ކޯޓުތަކުން އެ ކޯޓުތަކަށް ޤަވާޢިދުން ބަލައިގަތުމަށް

އިލެކްޝަނާމެދު މިންވަރު ސުޕްރީމް ކޯޓުން ރިޢާޔަތް ކުރާއިރު، އެ ރިޢާޔަތް ގުޅިފައިވަނީ ވޯޓުދޭފަރާތާ ކަމުގައި ވިސްނަމަވެސް އެ ރިޢާޔަތަކީ އަސާސީގައި ޤާނޫނީ ރިޢާޔަތްއެއްކަމާއި، މި ބާވަތުގެ ކަންކަމުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ރިޢާޔަތުގެ ދަށުން އަދާކުރުމުގައި މައިގަނޑު ދެކަމެއް ހިމެނޭކަމާއި، އެގޮތުގެމަތިން އެއްކަމަކީ މައްސަލައިގެ މައްސޫލު ބެލުމަށް ކޯޓުތަކުން އެ މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ ކަންކަން ސާބިތުކުރުމުގައި ގެންގުޅެވޭ މިންގަނޑެވެ. ރިޢާޔަތްކުރުމުންކަމާއި ދެވަނަކަމަކީ މައްސަލައިގެ މައްސޫލު ބެލުމަށް ކޯޓުތަކުން ޒުލުމަކާ ހަމައަށް ވާސިލުވުމަށްޓަކައި ބައްޓަންކުރެވިފައިވާ ސަބަބުތަކެއް އެކަށީގެންވާ މިންވަރަކަށް ތަކްސީލުކޮށް ބައްޓަންކޮށްފައިވާކަން ނުވަތަ ދާއިރާކަން ރިޢާޔަތް ކުރުންކަމާއި މިގޮތުގެމަތިން ފުރަތަމަވަނަ މި ބަޔާންވެފައިވާ ގޮތުން ކަންތައް ރިޢާޔަތް ކުރުމުގެ ގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓުން ބަލާބެލުމުގައި މައްސަލައިގެ މައްސޫލު ބެލުމަށް ކޯޓުތަކުން ޤާބިލުކުރުމުގެ މިންގަނޑަށް ވަޒަންކުރުމުގައި ބަލަންޖެހޭ ބެލުންތަކަށް ނުބެލި އޭގެ މިންތަކަށް ފަހަރައަށްގޮސް، ނުބަލައި ނުވަތަ ގޮތަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ފުރިހަމަވާނޭތަ، އެކަން ބެއްލަވާލެއްވި ގޮތުން އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތަކީ ކަމާއި މިކަންކަން މި ބައްޓަންކުރަން ބޭނުންވާ ތަފްސީލުތައް ދަނޑިވަޅުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނު އަސާސީގައި މައްސަލައަށް ބަލާފައި ދަސްތޫރީ ބޭނުންތަކާއި ޤާނޫނީ ތަފްސީލުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިދީފައިވާ އިޚްތިޔާރާއި ބާރުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 141 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންވާ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާ ސުޕްރީމް ކޯޓުކަމުގައި، އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 145 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނު މާނަކުރުމުގައި، އަދި ޝަރީޢަތުން ބަލާ އެންމެފަސް މައްސަލަތަކުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުން ކަމަށާއި، އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޝަރުޢީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ އެންމެ އިސްވެރިޔާ ސުޕްރީމް ކޯޓުކަމަށާއި އަދި ހަމަ މި ބުނެވުނު ޤާނޫނުގެ 4 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތައް މާނަކުރުމުގައި އާއި ޝަރީޢަތުން ބަލާ އެންމެފަސް މައްސަލަތަކުގައި ސުޕްރީމް ކޯޓުން ނިންމާ ނިންމުމަކީ

އެންމެ ފަހުގެ ނިންމުންކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަނީއުސޫލުގައި، އަދި ޝަރުޢީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުން ދެމެހެއްޓުމާއި، އަދި ޝަރުޢީ އިންސާފުގެ ނިޒާމުގެ އިތުބާރު ދެމެހެއްޓުމުގެ ގޮތުން ބޭނުންވުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 22 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިދީފައިވާ ބާރުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލުމުން، ދަށު ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ މައްސަލައެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ ބާވަތް ނިންމުމުން އެ މައްސަލައެއް ކަމާބެހޭ ފަރާތަކުން ސުޕްރީމް ކޯޓުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުން، އެފަދަ މައްސަލަތަކުގައި ޤާނޫނު ތަޠްބީޤުކޮށްފައިވަނީ ރަނގަޅަށްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ބެލުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ ރިވިއުގެ ދައުރުގެ އިތުރުންވެސް އެފަދަ މައްސަލަތަކުގައިވެސް ޝަރުޢީ އިންސާފު ޤާއިމުކުރުން، ޝަރުޢީ އިންސާފުގެ ނިޒާމުގެ އިތުބާރު ދެމެހެއްޓުމަށްޓަކައި އަޅަންޖެހޭ އެންމެހާ ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމުގެ ބާރާއި އިޚްތިޔާރު، ދުސްތޫރީ ގޮތުންނާއި ޤާނޫނީ ގޮތުން ސުޕްރީމް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަން އެނގެން އޮންނަކަމެވެ.

- ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 56 ވަނަ މާއްދާގައި "ޖިނާއީ މައްސަލަތަކާއި މަދަނީ މައްސަލަތަކުގައި އިއްވާ ޙުކުމްތަކާއި ނުރުހޭ ކޯޓު އަމުރުތަކާމެދު އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ހުށަހެޅުމުގެ ޙައްޤު ކޮންމެ ދިވެހި މީހަކަށް ލިބިގެންވެއެވެ." މިފަދައިން ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަކަން ބާބުގެ ހައްޤުތަކުގެ އަސާސީ ހައްޤެއްގެ ގޮތުގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި މާއްދާގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ޙައްޤު ކަނޑައަޅާފައި މިވަނީ ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓަށް ހުށަހެޅުން ދަޢުވާގެ މަރުޙަލާގެ ފައިސަލާކޮށްފައިވާ ގޮތުގައި އޭނާގެ ކަމު ބުނާގޮތް ދަޢުވާގެ އެންމެހައި އިޖުރާއާތުތަކާއި ހެކި ވަޒަންކޮށްފައިވާ ގޮތާއި ޤާނޫނު ތަޠްބީޤުކޮށްފައިވާ ގޮތަށް މި އެންމެހައި ކަންތައްތައް ހިމެނޭގޮތުން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބަލައި އަލުން ކަނޑައެޅުން އިންސާފު ޤާއިމުކުރުމުގެ މަޤްޞަދުގައިކަން ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި މާއްދާގެ ނައްޞުން އަދި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 69 ވަނަ މާއްދާއަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލުމުން ސާފުކޮށް އެނގެން އޮންނަ އުޞޫލުގެ މައްޗަށާއި، އަދި މީގެ އިތުރުން ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ

31 ވަނަ މާއްދާ (ހ) ގައި ހައިކޯޓަކީ ދަށު ކޯޓުތަކުން ނިންމާ އެންމެހާ ނިންމުންތަކާއި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭ ކޯޓުކަމަށާއި، އަދި ހަމަ މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި ޤާނޫނުތަކުން އިސްތިސްނާ ނުކުރާހާ ހިސާބަކުން ދަށު ކޯޓުތަކާއި ޓްރައިބިއުނަލްތަކުން ނިންމާ އެންމެހައި ނިންމުންތަކާއި އިސްތިއުނާފުކުރެވޭނީ ހައިކޯޓުގައި ކަމަށާއި، އަދި ހަމަ މިބޭނުމުން ޤާނޫނުގެ 36 ވަނަ މާއްދާގައި ދަށު ކޯޓުތަކުން ނިންމާ މައްސަލަތަކުގެ ތެރެއިން އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހަޅާ ނިންމުންތަކާއި ބެހޭގޮތުން އިޚްތިޞާޞް ހައިކޯޓަށް ލިބިގެންވާކަމަށާއި، އަދިހަމަ މި އިސްލާހުކުރެވުނު ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 ގެ 32 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ހައިކޯޓުން މައްސަލަތައް ބަލާނީ ދަށު ކޯޓުގައި ހުށަހެޅި ހުކުމްތަކާއި ދިފާއުތަކާ އަމަލުކުރުމުގައި ބަލައިގެންކަމަށް ބަޔާންކުރުމަށްފަހު، ހަމަ މި މާއްދާގެ (ށ) ގައި (ހ) ގައި އެއްޗެއް ބުނެފައި އޮތުމަކީ ދަށު ކޯޓުގައި ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިފައިނުވާ ހެކި، އިސްތިއުނާފުގެ މަރުޙަލާގައި ހުށަހެޅުމަށް ހުއްދަދޭން ކަމެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައެޅި ބަޔާންވެފައި އޮންނައަޅުއްގެ މައްސަލަ ބަލައިދޭ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ނިޒާމުގައިވެސް އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ގައުދު ލިބިދީފައިވަނީ ފުރަތަމަ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުންކުރި ހުކުމުގެ ދައުވާގެ އެންމެހައި އުސޫލުތަކާއި ވަޒީފާތަކާއި ހެކިވެރިންނާ ހަވާލުކުރަމުގައި ގޮތާއި ޤާނޫނު ތަޠްބީޤުކުރުމުގައި ގޮތާއި މިއެންމެހައި ކަންތައްތައް ހިފެހެއްޓުން އިސްތިއުނާފީ ކޯޓުން ބަލާން ބަލައި ނަޒަރުކުރުން އިންސާފު ހާމަ އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ޤާއިމުކުރުމުގެ މަޤްޞަދު މަގުފަހިކުރުމަކަން އެނގެން އޮންނާތީ މި ބައާސްކުރެވިދާ ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ނައްސުތަކާއި އިޖްތިހާދީ އުސޫލުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބަލާއިރު، މުޖުތަމަޢުގެ އެންމެގަދަ ކަނޑައަޅާގޮތަށް ބަލާލީއިރު މައްސަލަތައް ފުރަތަމައި، ޝަރުޢީ އިންސާފު ހާސިލުކުރެވޭ ގޮތަށް މަރުޙަލާއަކުން ދިހަ ގުޅޭ މަރުޙަލާ ލިބިދޭ ޝަރުޢީ އިންސާފު ލިބިދިނުން ކަށަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން ޙައްޤުގެ ފަރާތައް ނިޒާމުގައި މުޖުތަމަޢުގެ ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއި އުސޫލުތަކާބެހޭ ޤާނޫނީ ޤަވާޢިދުތަކާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤަވާއިދު ނިޒާމު އާދައަށްވުރެ ބަދަލުވެގެންވާ ގޮތުގެ މުހިއްމު އަސާސްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ މުހިއްމު އަސާސެއްކަމާއި އެއްބަސްވެ ދާދަމުން، ދަށު ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުމެއް އިސްތިއުނާފު ގޮތުން ދެވަނަ ފަހަރަށް ބަލައިދިނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން،

ދަށު ކޯޓުން ކޮށްފައިވާ ހުކުމާ ގުޅޭ ދައުވާއާ ގުޅުމެއް ނެތް ގޮތެއްގައި އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގައި މުޅިން އާ ދައުވާއެއްގެ ގޮތުގައި ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅާ އެއްޗެއް ކަމުގައި ހައިކޯޓުން މައުޟޫޢީ ގޮތުން ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައެޅުމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އާއި، އަދި ކަމާގުޅޭ ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ، ބައިނަލްއަޤުވާމީ އަޞްލުތަކާއި އަދި މަޙްކަމަތަކުގެ އިސްތިއުނާފުކުރުމާ ބެހޭ، ބައިނަލްއަޤުވާމީ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފަށް ކުރެވޭ ކަމެއްކަން އެނގެން އޮންނަ އުޞޫލެވެ.

- ފަސްވަނަ ކަމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި އިސްތިއުނާފު ކުރިއިރު ހުށަހެޅި ނުކުތާތައް ފުރިހަމައި، އިސްތިއުނާފުކުރުމަށް ހުށަހެޅިފައިވާ މައްސަލައިގައި އާ ހުށަހެޅުންތަކެއް ހުށަހެޅި ކަމުގައި ވިޔަސްވެސް އެ މައްސަލަ ހައިކޯޓުން ބެލުމުގައި އެ ނުކުތާތައް ބަލައި ނިންމާނުލެވޭނެކަމަށް ހައިކޯޓުގެ އިސްނެގުމުގައި ކަނޑައަޅަންވާނެ ކަމަށް ކަނޑައެޅި ބައްލަވައިލެއްވުމުން، އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގައި، ހައިކޯޓުން އިސްތިއުނާފީ ނަޒަރުން މައްސަލައެއް ބަލަމުންދަނިކޮށް އިސްތިއުނާފަށް ހުށަހެޅިފައިވާ އެ މައްސަލައިގެ ދަށު ކޯޓަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ދައުވާއާ އެއްވެސް ގުޅުމެއް ނެތް ގޮތުގައި މުޅިން އާ ދައުވާއެއް ނުވަތަ ދައުވާތަކެއް ކަމުގައި ބެލެވޭ ކަމެއް ނުވަތަ ކަންތައްތަކެއް ހުށަހެޅިއްޖެނަމަ، މައްސަލައިގައި ހިމެނޭ އަނެއް ފަރާތުން އެ ހުށަހެޅުން ހައިކޯޓުން ބަލައި ނުބެލޭނެކަމަށް އެދި ދަފްޢެއް ހުށަހަޅާފައި ނުވިޔަސް ހައިކޯޓުގެ އަމިއްލަ އިސްނަގައިގެންވެސް އެފަދަ ހުށަހެޅުމަކީ، އިސްތިއުނާފީ މަރުޙަލާގައި ހައިކޯޓުން ބަލައިދެވޭނެ ހުށަހެޅުމެއް ނޫންކަމަށް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ހުށަހެޅުމެއްކަން ސާފުކޮށް އެނގެން އޮތުން މި އުސޫލާ ޚިލާފު ގޮތަށް އިސްތިއުނާފީ ނަޒަރުން ހައިކޯޓުން މައްސަލަ ބެލުމުގައި އަމަލުކުރުމަކީ، ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) ގެ 33 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް ކުރެވޭ ކަމެއްކަމުގައި ބެލެވޭނެ ގޮތެއް ނެތެވެ.

- ހަވަނަ ކަމަކީ، އިސްވެ ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަމުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލުމުން، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤަޟާއީ ނިޒާމުގައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މުސްތަވާއިން، އެއް މަރުޙަލާއަށްވުރެ ގިނަ މަރުޙަލާގައި

ޝަރީޢަތްކޮށް އަދުލު އިންސާފު ލިބިދިނުން ކަށަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ އުޞޫލުތައް
އެގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅާފައި ވީނަމަވެސް ޚާއްޞަ އިބްތިދާއީކޯޓުތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކުރުން ބައެއް
ޤާނޫނުގެ މައްސަލަތައް މަތީ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުތަކަށް ފުރަތަމަ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުގެ އިންތިޒާމް ހަމަޖައްސާފައި
ވާކަން އެނގެން އޮތުމަކީ، އެއް މަރުޙަލާއަށްވުރެ ގިނަ މަރުޙަލާގައި ޝަރީޢަތްކޮށް އަދުލު އިންސާފު
ލިބިދިނުން ކަށަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ބަޔާންވެދިޔަ އުޞޫލުތަކާ ޚިލާފަށް ކަމެއް ހުންނަކަން
އެނގެން އޮންނައިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން
ހައިކޯޓުން މަދަނީ ގޮތުން ބަލައި ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ އިސްވެ ބަޔާންކުރެވިދިޔަ -/25000
(ފަންސަވީސް ހާސް) ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާގެ މައްސަލަ ފަދަ ދަރަނީގެ މައްސަލަތަކަކީ، އެއް މަރުޙަލާއަށްވުރެ
ގިނަ މަރުޙަލާގައި ޝަރީޢަތްކޮށް އަދުލު އިންސާފު ލިބިދިނުން ކަށަވަރު ކުރުމުގެ ގޮތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޤާނޫނީ ނިޒާމުގައި ކަނޑައެޅިފައިވާ އުޞޫލުތަކުގެ ދަށުން އެފަދަ މައްސަލަތައް ފުރަތަމަ ފަރާތަކަށް ކަމަށްބަލާ
ދަށުކޯޓު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ޤާނޫނުގެ މައްސަލަތަކުގައިކަން ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު) އަށް ބަލާއިރު އެނގެން އޮންނަނީ، އިބްތިދާއީ މަރުޙަލާގައި ފުރަތަމަ
ފަރާތުން މަދަނީ ގޮތުން ހައިކޯޓުގެ އަޕީލު އިޖުރާއާތުގެ ދަށުން ހައިކޯޓުން ބަލައި ގޮތް
ކަނޑައެޅުމުގެ އިޖުރާއާތު ހައިކޯޓަށް ލިބިދީފައިވާ ކަމާއި އެފަދަ ދަރަނީގެ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ
އިޖުރާއާތު ހައިކޯޓަށް ލިބިގެންވެނީ، އެފަދަ މައްސަލައެއް ކަމާބެހޭ މަދަނީ ކޯޓަށް
ހުށަހަޅާ، އެ މައްސަލައިގެ މަރުޙަލާގެ ކޯޓުން، ފުރަތަމަ މަދަނީ ކޯޓަށް ބަލާ ފައިސާގެ ދަރަނި
ކުރުމުން، އިސްތިއުނާފީ ނަޒަރުން އެ މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް އެދި، ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން، ހަމަޖެހިފައިވާ
ގޮތުގައި އިސްތިއުނާފުކުރުމުގެ ފުރުޞަތު ހައިކޯޓުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤަޟާއީ ނިޒާމުގެ ދަށުން ލިބިގެންވާކަމާއި
ބަޔާންވެދިޔަ ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ނަޒަރާއި އިޖުރާއީ ގޮތުން ބެލުމުން އެނގެން
އޮންނައިރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބުނެވިދިޔަ ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން ހައިކޯޓުން ގޮތްކަނޑައަޅާފައިވާ
ނަހަމަވާ ބާރުވެރިކަމުގެ -/25000 (ފަންސަވީސް ހާސް) ރުފިޔާގެ ޖޫރިމަނާގެ މައްސަލައިގައި،

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެންޗުން ޤަޟިއްޔާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާއަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާއާ އެއްވެސް ގުޅުވުން ނަމްބު މައްސަލައެއް ކަމާއި، އަދި އެ -/25000 (ފަންސަވީސް ހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލައަކީ، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ދިޔަ ސިވިލް ކޯޓުގެ ޤަޟިއްޔާއަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެއް ނުނަކާމި، އަދި އެ -/25000 (ފަންސަވީސް ހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލައަކީ، އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ދަށު ކޯޓުން އެ މައްސަލަބަލައި، އެ ކޯޓުން އެ މައްސަލައާ ގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލައަކަށްވުމުން ނުނަކަން އިސްތިއުނާފުކުރުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގެ ފާސްކުރުމުން ނުކުތާތަކާއި އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގެ އިބާރާތަށް ބެލުމުން ސާބިތުވާ އުސޫލު ޢަމަލުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާއިން މައުޟޫޢީ ގޮތުން ބަލައި ގޮތުގެ ކަނޑައަޅައި ނިންމާފައިވާ އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ -/25000 (ފަންސަވީސް ހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލައާ ގުޅޭގޮތުން ހައިކޯޓުން ކޯޓުގައިވާ ބުނާ ބޭރުކޮށް، އިސްވެ ބަޔާންކޮށްދީފައިވާ ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި އިޖުރާއީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްވާކަމަށް ބެލެވޭން ތަނެއް ނެތުމެވެ.

- ހަމަވަރަ ކަމަކީ، ދިވެހިރާއްޖޭ ގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާއިން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ ނިންމުން ތަކުގެ ވެރިންނަށް، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި ޤަޟިއްޔާގައި އިލްތިމާސްކުރައްވާފައިވާ ހަމަތަކާއި ނުކުތާތައް އަސްލަކު ބަޔާންކުރައި ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ ގެ ދަލީލު ސާބިތުކުރުމަށް އެއްބަސްވުމާ ނުލައި އަސްލަކު ބަޔާނުކުރަން އެ ދޫކުރެވިފައިވާކަން އެ ބޭންކުން ބޭނާ -/25000 (ފަންސަވީސް ހާސް) ޔޫ.އެސް ޑޮލަރުގެ މައްސަލައާ ބައިވެރިން ކަނޑައަޅާ ބުނާ ދެން ހިފަހައްޓަމުންދިޔަ ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކުން ބޭންކުން މި މައްސަލަ އިލްތިމާސްކުރެއްވިނަމަވެސް މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ނުކުތާތަކާއި އެ ނުކުތާތަކަށް ގުޅޭގޮތުން ބޭންކުގެ ފަރާތުން ދަޢުވާކުރާ ގޮތުން ސާބިތުކުރަން

ޤާނޫނާ ޚިލާފުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ދަޢުވާއިން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އެހެނިހެން ނިންމުންތަކާ ގުޅޭ ގޮތެއް ކަނޑައަޅައި ދިނުމަށް ސުޕްރީމް ކޯޓަށް އޮތް އިންޒާރާ ގެ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ހުރަހަގާފައިވާ ނުކުތާކަން ޤާނޫނާ ޚިލާފުން ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ދަޢުވާއިން އެ ކޯޓުން ނިންމާފައިވާ އެހެނިހެން ނިންމުންތަކާ ގުޅޭ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތް ގޮތުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅައިދެއްވުމަށް ސަރަޙައްދު ނުކުތާކަން ޤާނޫނާ ޚިލާފުވޭ.

ޙުކުމް

އިސްވެ ދިޔަ ސަބަބުތަކާއި ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކުގެ މައްޗަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ބެލުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ދަޢުވާއާގައި މ. ހިލްސްޓަން އަބްދުﷲ ހަމީދު، ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ (މާލޭ ބްރާންޗް) އަށް މިހާރު ދައްކަންޖެހިފައިވާ ފައިސާއަށާއި އެ ބޭންކުން ޢާންމުކޮށް ޖަމާކުރެވިފައިވާ އިޤްރާރާއި އުސޫލާ ހިލާފަށް ދަފުތަރުތަކުގެ ދަފުތަރުގައި ސޮއިކުރިފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެދަށުން، އަބްދުﷲ ހަމީދުއަށް އެ ބޭންކުން ދިނިފައިވާ US$25000/- (ފަންސަވީސް ހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ލޯނުއިން ދައްކާފައިވާކަން އެންގެން ނެތް US$17420/- (ސަތާރަ ހާސް ހަތަރުސަތޭކަ ވިހި އެމެރިކާ ޑޮލަރު) އެކަނިކަން ޝަރީޢަތަށް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ 14 ޖޫން 2015 ދުވަހުން ފެށިގެން 03 (ތިނެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ކޯޓުގެ ވަގުތު މަދުވެގެން އެ ބަލައިގަތުމަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ (މާލޭ ބްރާންޗް) އަށް ދައްކައި ހަވާސްކުރުމަށް އަބްދުﷲ ހަމީދަށް އަންގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙުކުމް އެ ގޮތުގެމަތިން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުން ކަނޑައެޅުއްވި US$25000/- (ފަންސަވީސް ހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ މައްސަލަ ބަލައިދިނުމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ބެލުމުން ދަޢުވާގެ ދަށުން އިސްތިއުނާފުކޮށް ބެލުމުން ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 ދަޢުވާއަށް ސްޓޭޓް ބޭންކް އޮފް އިންޑިއާ އިން ހުށަހަޅާފައިވާ އެއްވެސް ހުށަހެޅުމެއް ނުކުތާއާއި، އަދި އެ US$25000/- (ފަންސަވީސް ހާސް އެމެރިކާ

ޑޮލަރު) ގެ މައްސަލައީ އެއްވެސް މިންވަރަކަށް ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 އިން އެ މައްސަލަ ބަލައި، އެ ކޯޓުން އެ މައްސަލައާ ދެމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިވާ މައްސަލައެއް ވެސް ނޫންކަން އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު ސިވިލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 982/Cv-C/2010 ޤަޟިއްޔާގެ ފާހަގަކުރެވުނު ނުކުތާތަކާއި އަދި އެ ޤަޟިއްޔާގެ ޙުކުމުގެ އިބާރާތަށް ބެލުމުން ސާފުކޮށް އެނގެން އޮތުމުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާއިން މައުސޫލީ ގޮތުން ބަލައިގަތުމުން ކަނޑައަޅައި ނިންމަވާފައިވާ އިސްތިފް ބައާރުނުކުރެވިދިޔަ -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ މައްސަލައާ ބެހޭގޮތުން ކޮށްފައިވާ ޙުކުމް،އެ ގޮތުގެމަތިން އެ ކޯޓުން ކޮށްފައިވަނީ ބައާރުނުކުރެވިދިޔަ ދުސްތޫރީ، ޤާނޫނީ އަދި އިޖުރާއީ ހަމަތަކާ ކަނޑައެޅިގެން ޚިލާފުވާކަން އެނގެން އޮންނާތީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ނަންބަރު 2013/HC-A/87 ޤަޟިއްޔާއިން ކޮށްފައިވާ ބަދަލުދޭގޮތަށް -/US$25000 (ފަންސަވީސްހާސް އެމެރިކާ ޑޮލަރު) ގެ ބަދަލުދިނުމަށް ކޮށްފައިވާ ހުކުމުގެ ބައި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ މި މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ބާތިލުކޮށް ކަނޑައަޅައި މިގޮތުގެމަތިން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.